No. 58.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag. 12 Mei.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Stad BREDA brengen bij deze ter kennisse den gelanden tegen de *Vaart achter de Ginnekenstraat*, van die tegen de *oude Vest*, namelijk van de Sluis de Vloonest tot de Westzijde der Nonnenbrug, van die tegen de *groote en kleine Mosselkreeken*, de *Gampelvaart* en de *Dock*, respectivelijk, dat de Bestekken of Konditien, ter aanbesteding daarvan van het Schoon- en diephouden, gedurende drie jaren derzelver grachten en waterleidingen, van den 12e Mei aanstaande tot den 26e Mei daaraanvolgende, ter Stads Secretarij, ter inzage zullen voorhanden liggen, ten einde, daartoe termen bestaande, hunne bemerkingen inmiddels, schriftelijk te kunnen inleveren.

BREDA, den 9. Mei 1842.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIRES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten Mei.

De kamer der afgevaardigden heeft gisteren een amendement van den heer *Janvier* op het eerste artikel van het ontwerp, betrekkelijk de spoorwegen aangenomen, houdende dat er een weg van Bordeaux over Toulouse naar Marseille zal worden aangelegd, en daarna definitief hare goedkeuring gehecht aan het eerste artikel van gedacht ontwerp, de bepaling der verschillende spoorweglijnen behelzende. Over het tweede artikel is de kamer het nog niet eens kunnen worden.

— De koning heeft gisteren de Tuilerien verlaten om Neuilly te betrekken.

— Heden is de ministerraad voltallig onder 's konings voorzitting vergaderd geweest.

— De *Moniteur parisien* [illegible] gaande de nasporingen der policie naar geheime werkplaatsen van kruid en projectielen en het werkelijk vinden van een en ander, alsmede van de arrestatie van een twintigtal personen, voor het meerendeel betrokken in vroegere dergelijke misdrijven of in aanslagen tegen den staat. Heden verneemt men dat die onderzoekingen nog worden voortgezet, bepaaldelijk in de voorsteden St.-Antoine, St.-Denis en du Temple, terwijl men wil verzekeren, dat men een en ander op het spoor gekomen is ten gevolge van nieuwe verklaringen door *Quenisset* gedaan, die zich nog altijd in de conciergerie bevindt.

— Volgens den *Temps* zou het gouvernement thans besloten zijn om het tijdstip der algemeene nieuwe verkiezingen tegen het midden van Augustus te stellen.

— Uit Rouaan schrijft men dat er onder de werklieden aan den spoorweg die de gemeente Lery nabij Louviers doorloopt en tot aan de Seine in de omstreken van Malot voortgezet wordt, eene oproerige beweging is uitgebarsten, die men eerst den volgenden dag met behulp der gewapende magt heeft kunnen stillen.

— Men verzekert, dat ons kabinet dezer dagen een agent naar 's Gravenhage gezonden heeft, ten einde bemiddeling in het geschil tusschen het Hof der Nederlanden en dat der Beide Sicilien aan te bieden. Men wil hier weten, dat er ernstige moeijelijkheden tusschen de beide regeringen zijn ontstaan, die voor de verstoring van den vrede tusschen de beide volken doen vreezen.

— Vijf stukken geschut en twee houwitsers, op de krijgslieden van *Abd-el-Kader* genomen, zijn door den gouverneur van Algiers naar Parijs gezonden en worden op dit oogenblik in het arsenaal der artillerie ten toon gesteld. Een groot aantal nieuwsgierigen begeeft zich derwaarts. De stukken geschut, die de Arabieren zelve voorttrekken, zijn op twee wielen geplaatst en zijn van eene zeer kleine soort.

— Meijerbeer wordt den 20sten dezer alhier verwacht. Zijne nieuwe opera *Le Prophète* zal eerlang op het Koninklijke muzijk-akademie worden opgevoerd.

— Het *Journal des Débats*, een overzigt gevende van de jongste tijdingen uit Indie, bepaaldelijk uit Afghanistan, deelt over den staat van zaken aldaar eenige niet onbelangrijke bijzonderheden mede. Na gezegd te hebben dat er sedert de verloopene maand weinig nieuwe gebeurtenissen waren voorgevallen, gaat het gezegd blad aldus voort: De engelsche garnizoenen van Afghanistan hebben zich in hunne stellingen gehandhaafd, want zij zijn zelfs niet aangevallen geworden, en het leger dat hen moet bevrijden en op de Afghanen den moord van het garnizoen van Cabul wreken, is nog steeds te Peshaver, waar het zijne toerustingen voltooit. De vrij voldoende tijdingen van den te Djellalabad ingeslotenen generaal *Sale* ontvangen, vergunnen den generaal *Pollock* de versterkingen af te wachten die reeds dagelijks aankomen en zijn leger op 22000 man moeten brengen. Dit zal misschien het aanzienlijkste leger zijn dat de Engelschen ooit in Indie vereenigd hebben; maar men gelooft dat er geene mindere magt zal noodig zijn, om de geduchte engte van Khijber te forceren, van welker bezetting de verdere operatien van het actieve leger afhangen.

Wanneer men zich den indruk van de tijding der noodlottige gebeurtenissen te Cabul herinnert en de rampspoedige gevolgtrekkingen die men daaruit, met opzigt tot de engelsche heerschappij in Indie, opmaakte, moet men zich verwonderen over de werkeloosheid der zegevierende Afghanen, en de gerustheid waarmede de generaal *Pollock* het goede jaargetijde blijft afwachten. De coalitie die de gebeurtenissen van den 2den November bewerkte, schijnt ontbonden, en na de vernieling van het korps des generaals *Elphinstone* weten de stammen geen partij van de overwinning te trekken. Wat meer is, verdeeldheid is onder de overwinnaars ontstaan: *Shah-Soojah*, door de Kahestanen of bergbewoners ondersteund, schijnt eenen talrijken aanhang om zich te hebben vereenigd; van den anderen kant treedt *Akbar*-Khan, zoon van den onttroonden Emir, op, om zijne regten te doen gelden, en tusschen deze beide hoofdpartijen vindt men een aantal stammen die bereid zijn om hunne diensten voor den [illegible] te hebben, was het zelfs ook een engelsch generaal. [illegible] *Sale* met de hem omgevende stammen en [illegible] *Pollock* correspondentie voeren, en hem schrijven dat hij [illegible] heeft dan geld. Met geld zou hij levensmiddelen, niet alleen voor zijne troepen, maar voor het leger dat in Afghanistan wil rukken kunnen bekomen, welligt zelfs munitie. De engelsche staatkunde zal, gelijk wel te denken is, van dezen gunstigen toestand zich weten te bedienen, gelijk zij reeds gebruik gemaakt heeft van de bereidwilligheid waarmede *Sher-Singh* al zijne hulpbronnen ter beschikking van de engelsche generaals stelt: levensmiddelen, munitie, transport-middelen, hij levert nu alles, en wat meer is, hij zendt eene divisie zijner troepen, sterk 8000 man, door den generaal *Court* gekommandeerd, om aan de operatien van den generaal *Pollock* tegen de Afghanen deel te nemen. De Muzelmannen van Afghanistan zijn voor *Sher-Singh* en zijne Siksische onderdanen honderdmalen verfoeijelijker en gehater vijanden dan de Engelschen, indien zij deze al voor vijanden houden.

Het leger trekt dan te Peshaver bijeen en wacht slechts de maand April af om te velde te trekken. Het zal dan bestaan uit vier regimenten kavallerie (waarvan een van het koninklijk leger) en een detachement ongeregelde ruiters, te zamen 3000 man kavallerie; de infanterie uit drie regimenten van het koninklijk leger (de 9de, 13de en 31ste) sterk 2000 man; uit acht regimenten van het indische leger, sterk 7000 man; ongeregelde troepen, sappeurs, mineurs, te zamen ongeveer 1500 man; de artillerie uit 24 stukken geschut. Bij dit cijfer van 14,000 man moet men voegen de divisie van den generaal *Court*, die het getal troepen op 22,000 man brengt.

Van het overschot der ongelukkige bezetting van Kabul had men niets naders vernomen. Dr. *Brydon* was nog steeds de eenige officier die Djellalabad had kunnen bereiken. Sedert was er nog een sergeant der cipayers gekomen, maar dit was ook alles wat tot nog toe van een korps van 13000 man ontkomen was.

— Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fonds-notering.

Van den 9den. — Een verschrikkelijk ongeluk op den spoorweg van Versailles naar Parijs (linker Seine-oever) voorgevallen, heeft ll. Zondag avond schrik en ontsteltenis door de hoofdstad verbreid. Het ten half zes ure van eerstgemelde plaats naar de hoofdstad vertrekkende konvooi, bestaande uit drie locomotieven, die 20 wagens voorttrokken, ieder voor 40 personen, zoodat het konvooi 800 personen kan bevat hebben, was tusschen Clamart en Meudon gekomen, toen de as van de eerste locomotief brak; de tweede locomotief werd door de kracht van den stoom met zulk een geweld voortgedreven dat zij tegen de eerste aanstootende, op dezelve werd gestuwd, en haar met den zich op denzelven bevindenden stoker in een oogenblik verbrijzelde, terwijl het konvooi door de twee overige locomotieven gesleept, steeds voortging. Het vuur der verbrijzelde locomotief intusschen niet meer besloten zijnde, viel tusschen de rails, en stak, door den wind voortgedreven, in een oogenblik de vijf eerste wagens, die pas nieuw geverwd waren, van onderen aan. Het was een vreeslijke brand; terwijl de onmogelijkheid, om de ongelukkigen die in de rijtuigen besloten waren, ter hulp te komen, het afgrijslijke van het tooneel nog verhoogden. De brand, het geschreeuw der reizigers, het rumoer, de verwarring, de pogingen om eenen onvermijdelijken dood te ontgaan, werden te zamen een schouwspel dat men onmogelijk zou kunnen beschrijven.

Eenige reizigers, in de tweede, derde en vierde waggons, aan wien het gelukt was de gesloten portiers open te breken, ontsnapten aan den dood, maar niet zonder meer of minder zware kneuzingen of wonden. Daarentegen zijn de reizigers in de eerste en vijfde wagens, ten getale van 42 allen in de vlammen omgekomen! Volgens sommige berigten bedraagt het getal der slagtoffers 80. Beide deze wagons zijn in minder dan een vierde uurs geheel tot asch verbrand; de andere gelijk de twee locomotieven zijn door de vlammen verteerd.

De plaats van het ongeluk bood een verschrikkelijk schouwspel aan; onder de rails, midden op den weg, zag men hoopen verteerde lijken, geheel onkenbaar, het hoofd van het ligchaam gescheiden, de beenen van den romp, de armen hier en daar verspreid. Ter weerszijden van den weg had men de gekwetsten, waarvan sommigen half verbrand, neergelegd, terwijl deze hartverscheurende kreeten deden horen. Eene brandspuit werd van het nabijgelegene Bellevue aangebragt, maar zij kon niet werken. De vlammen bleven de overige wagens verteeren; ter middernacht was eerst het vuur gedoofd.

Van alle zijden beijverde men zich om de gekwetsten en stervenden op te nemen en hun alle mogelijke hulp toe te brengen. Men wist nu reeds dat het getal der slagtoffers aanzienlijk was, en begon men des avonds ten elf ure de overblijfselen der lijken weg te voeren.

De prefect van politie en de militaire kommandant, de generaal *Darriule*, zijn den geheelen nacht op de been geweest en hebben de noodige maatregelen tot handhaving der goede orde genomen. De municipale garde, de gendarmerie en een aantal linietroepen zijn met de dienst belast geworden; doch in weerwil dier voorzorgen zijn een aantal dieven, die steeds van dergelijke gelegenheden gebruik maken, op heeter daad betrapt geworden. Een vijftal beambten van het bestuur van den spoorweg zijn omgekomen, de inspecteur *Melhau* is zwaar gekwetst; onder de dooden heeft men herkend twee kweekelingen der polytechnische school, een infanterie-officier, een kweekeling der normale school; onder de gekwetsten bevinden zich twee gedeputeerden. Slechts ongeveer tien lijken heeft men kunnen herkennen; het getal der gekwetsten schat men op 120.

Op dit oogenblik, heden middag ten drie ure, zijn de werklieden nog bezig om de overblijfselen der lijken uit de verbrande rijtuigen op te delven, doch men vindt niets dan asch en beenderen, en onder dezelve goudstukken, zilver, horlogien, en andere kostbaarheden.

— Ter Beurze van heden (9 *Mei*) waren genoteerd: 5 pCt. 119,70; 3 pCt. 81,90; Nap. [illegible] 107,60; Spanje Ardoins 25¼; Ned. 2½ pCt. 53¾; Rom. L. [illegible]

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den Mei.

Onze jeugdige Stadgenoot, de Heer *J. B. van Mannen*, die zich door zijn Vioolspel sedert geruimen tijd [illegible] heeft doen kennen, zal binnen kort, onder de leiding van den beroemden *Vieuxtemps* zijne musicale studie voortzetten; zijne kennismaking met en gunstige aanbeveling aan dezen grooten Virtuoos, waren genoegzaam om de gunst te verwerven, zich de lessen van den vermaardsten Vioolspeler ten nutte te kunnen maken, waartoe hij zich dezer dagen naar Brussel zal begeven.

Met genoegen vernemen wij, dat hij, voor zijn vertrek, voornemens is tot afscheid eene *Soirée Musicale* te geven en wel op Vrijdag den 13. dezer, geaccompagneerd door al de Heeren Werkende Leden van het *Harmonie-Gezelschap*.

Men twijfelt niet of dit Afscheids-Concert zal met talrijke toehoorders vereerd worden, en hierdoor tot dubbele aanmoediging van den jongen toonkunstenaar strekken.

— Door Zijne Majesteit is, bij besluit van den 9den Mei 1842, n°. 78, tot adjudant van Z. K. H. den Prins *van Oranje* benoemd, de ritmeester *J. M.* graaf *van Lijnden*, van het 1ste regiment lansiers.

— Bij besluit van den 4den Mei 1842, n°. 41, is aan den gepensioneerden luitenant-kolonel *M. Hoek*, kommandant van het huis van opsluiting en tuchtiging te Leeuwarden, vergund het voortdurend dragen van de activiteits-uniform van het wapen der infanterie, waartoe hij vroeger heeft behoord.

— Bij besluit van den 8sten dezer, heeft Z. M. tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd, den gepensioneerden kapitein van het Indisch leger, *Sagermans*; en is hem tevens bij besluit van denzelfden dag, n°. 48, vergunning verleend tot het dragen der uniform van de Oost-Indische kavallerie, waarbij hij vroeger gediend heeft.

— Gedurende het verblijf te Tilburg, heeft Z. M. met veel plegtigheid den eersten steen gelegd van de nieuwe voor Hoogstdeszelfs rekening gebouwd wordende kaserne.

Verder wordt uit die stad geschreven, dat de edel achtb. heer *H. B. Bekkers*, burgemeester aldaar, eene som van ƒ 500 [illegible] aan het plaatselijk bestuur van Hilvarenbeek, van Z. M. heeft ontvangen, ten einde in de eerste behoeften van de, door de, in die gemeente, op den 30sten April ll. plaats gehad hebbenden brand ongelukkig gewordene ingezetenen, te voorzien.

— In den nacht van 30 April op 1 Mei ll. werden de kinderen *Ansems*, gehucht Hulten, gemeente Gilze, omstreeks 2 uren door een hen toen onbekend persoon gewekt en ontwaarden, dat het dak van de stal, achter hunne woning gelegen, even in brand stond. De brand werd echter spoedig gebluscht en had geene verdere gevolgen. Aanstonds mogt men zich overtuigen dat dit onheil aan kwaadwilligheid moest worden toegeschreven en van af den eersten oogenblik vielen de vermoedens op den onbekenden opklopper, die nader gebleken is te zijn *Adriaan van Esch*, oud 30 jaren, timmerman geboren en wonende te Hilvarenbeek, vroeger in 1837 te Turnhout ter zake van diefstal vervolgd en tegen wien kort geleden het Officie te Eindhoven eene instructie heeft ingesteld, als zijnde hij verdacht van het leggen van brandbrieven te Hilvarenbeek, en in de omstreken. Een onderzoek *in loco* door het Parket van Breda gehouden, heeft, zoo men verneemt, gewigtige resultaten opgeleverd en zouden de ingewonne informatien hetzelve Parket ook op het spoor der schuldigen aan andere misdaden gesteld hebben. Het onderzoek tegen *van Esch* wordt te Breda met den meesten ijver doorgezet en is reeds tegen dien persoon, voorloopig in hechtenis genomen door de Arr.-Regtbank, bevel tot gevangenhouding en verdere instructie verleend. Daar de verdachte ongunstige antecedenten schijnt te hebben, reeds op andere plaatsen is opgemerkt en onder verdenking geweest, zoo is het te hopen, dat zij allen aan wien iets bekend, moge wezen wat ten deze licht aan de justitie kan geven, eene burger pligt zullen vervullen door daarvan kennis aan de autoriteiten te doen dragen; — vermits de rust der ingezeten onzer Provincie gebiedend vordert dat de zoo menigvuldig in de laatste tijden gepleegde gruwelen scherp worden onderzocht.

— Z. D. H. de hertog *van Saksen-Weimar* is uit de residentie naar Londen vertrokken.

— Volgens loopende geruchten, zou er eene bevordering en verplaatsing bij onze diplomatie op handen zijn. Jonkheer Mr. *A. J. L. Stratenus* zou bestemd zijn, om als Secretaris van Legatie naar Londen te gaan. Jonkheer Mr. *L. P. J. van de Spiegel* en de Graaf *van Bylandt* zouden respectivelijk als Secretaris van Legatie naar Stuttgardt en St. Petersburg vertrekken. Jonkheer *J. M. A. Martini*, thans zaakgelastigde te Washington, zou naar Kopenhagen worden verplaatst; de Graaf *d'Hemricourt*, als zaakgelastigde, van Stockholm naar Washington, en Jonkheer *J. C. Gevers*, thans Raad van Legatie te St. Petersburg, als zaakgelastigde naar Stockholm. De Baron *A. Bentinck tot Neyehuis*, thans Legatieraad te Londen, zou als Minister-Resident naar Stuttgardt verplaatst worden.

— Te Rotterdam is den 6den dezer van Java aangekomen de kolonel *F. de Stuers*, gouverneur der Moluksche eilanden. Deze is dezelfde hoofdofficier welke bij het vergaan van de stoomboot *Willem I* op de Luciparaklip, door zijn beleid en koelbloedigheid zijne medeschipbreukelingen, gedurende ongeveer eene maand lang, bij het leven behield en voor derzelver behoud zorgde, tot zij allen door de toegezonden hulp van daar gered werden.

— Uit Utrecht schrijft men van den 10 Mei:

» Nadat wij sedert 1830 geene Harddraverij alhier hadden, heeft dit nationaal Volksvermaak plaats gehad in de daartoe geschikte Maliebaan, welke tot dat einde was afgeschoten. Zestien paarden hebben naar de door de regering dezer stad uitgeloofde prijzen gedongen, zijnde de eerste prijs een fraaije zilveren Vaas en de tweede een paar fraai bewerkte hoofdstellen. Onder de afwisselende muzijk van het 10de regement, hebben de paarden met derzelver berijders gewedijverd. De eigenaars der 16 paarden zijn de heeren *S. M. Visser*, uit Akkrum; *A. van der Hoop*, *M. Wijthof* en *W. Koopmanschap*, uit Amsterdam; *K. Hielkema*, uit Leijden; *H. Torringa*, uit Zuurdijk; *H. van der Beek*, uit 's Gravenhage; *S. Dauw-*

ma, uit Bergum; *F. Temmes*, uit Kloosterburen, en *K. Bouman*, uit de Beemster.

(Op dit oogenblik is nog niet uitgewezen welke paarden de prijzen hebben behaald).

— Uit 's Hage schrijft men het volgende:

» Heden morgen had de begravenisplegtigheid plaats van den kunstschilder *E. H. Vincent*. Op verlangen van den overledene, was er slechts een klein getal vrienden uitgenoodigd, maar uit eigen beweging had eene groote schare, uit achting voor des kunstenaars groot talent bezield, hem lijk gevolgd. Bij het graf betreurde eene stem, uit den boezem der kunstenaren voortgekomen, het groote verlies dat de kunst geleden had, en troostte de treurende kunstbroeders met de treffende duurzame bewijzen, die zij overgehouden hebben van zijn talent, strekkende op de vele en goede vruchten, welke zijn kort, maar werkzaam leven geschonken heeft. Een zijner getrouwste vrienden schetste hem daarna als mensch en als Christen, en ten slotte trad een onzer dichters op, die met korte maar kernachtige woorden den plegtigen indruk der talrijke schaar van vrienden verhoogde.

» Naar men verneemt, is dezer dagen door den heer *D. Boer* als eene aanwinst voor deszelfs museum te Scheveningen, aangekocht de Walvisch, in de maand December jl. tusschen dat dorp en Katwijk op het strand geworpen. In den verleden zomer maakten wij gewag van gemeld museum, hetwelk, behalve eene rijke verzameling van zeldzaamheden, ook een' schat van schelpen, hoorns en andere zeeproductien in zich bevat. Wij wenschen mitsdien den eigenaar geluk met deze nieuwe verrijking van zijn kabinet, en hopen, dat zijne goede bedoelingen naar waarde zullen worden geschat.

» Gemelde Walvisch zal met het geregelde museum, een geheel uitmaken en, zoo wij wel [illegible] van den 15 dezer af, iederen dag in een daartoe expresselijk gebouwd locaal, achter het logement *de Romein* van den heer [illegible], ter bezigtiging worden aangeboden. De gestalte van deze visch moet kolossaal en der beschouwing overwaardig zijn.

— Uit Goes schrijft men van den 8 dezer:

» Op den dag van heden had alhier eene van die tooneelen plaats, dewelke gelukkig in ons land uiterst zeldzaam zijn.

» In den namiddag van dien dag omstreeks twee uren werd de hulp van den Commissaris van Policie verzocht tegen den persoon met name *Frederik Zuidweg Kalbfleisch*, dewelke met een geladen pistool door eene der stads straten liep, onder bedreiging van zeker meisje die gereed stond om naar de kerk te gaan, dood te schieten. Na dat hij door genoemden ambtenaar in naam der wet was gesommeerd geworden zijn wapen af te geven, heeft gemelde *Kalbfleisch* het pistool op [illegible] en den Commissaris [illegible] gelost, [illegible] welke hem echter, [illegible] worden, arresteerde, hem zijn wapen [illegible] van den Heer Officier van Justitie [illegible].

— Men verneemt dat de met lof bekende heer *Boissonneau*, Oculist-mechanicus te Parijs, zich thans te Brussel bevindt en eerlang ons land en ook onze stad bezoeken zal, tot het vervaardigen van beweeglijke kunstoogen, in vorm en kleur gelijk aan het gezonde oog, welke zonder voorloopig opereren worden ingezet, en bovendien dit voordeel hebben dat zij door geenerlei omstandigheden van kleur veranderen. Door het *gratis* behandelen van behoeftigen van allerlei stand hoopt de heer *Boissonneau* het publiek in staat te stellen zich van zijne nuttige kunst te overtuigen.

De Hamburger [illegible] zijn gisteren niet aangekomen. Een vreeselijke brand heeft die stad geteisterd, waaromtrent het volgende gemeld wordt in brieven van Haarburg, gedagteekend 5 mei:

» *7 ure des avonds*. Sedert gisteren avond woedt te Hamburg een verschrikkelijke brand. Het vuur is in de Deichstrasse uitgebroken; deze straat, benevens de Rödingsmarkt en Hopfenmarkt en de daarbij [illegible] op dit oogenblik [illegible] het nederstorten [illegible] waarnemen. Er [illegible] menschen zouden reeds hun leven bij het blusschen verloren hebben.

» *9 ure des avonds*. Het vuur der Nicolaikerk heeft den Nieuwburg tot aan het Raadhuis aangestoken.

» *11 ure des avonds*. Het vuur woedt met onafgebroken hevigheid voort, en nog bestaat er geen uitzigt om het te beteugelen."

Uit particuliere brieven van vrijdag den 6den dezer, uit Hamburg [illegible] ontvangen, blijkt, dat de brand toen nog niet gedempt was, maar dat men hoop [illegible] op het behoud van de Boven-, Binnen- en Buitenbeurs. Ondertusschen zijn intusschen de bijzondere [illegible] reeds voor het geweld der vlammen [illegible] tusschen woensdag en donderdag, ten een ure na middernacht, is de brand in eene tabaksfabrijk in de bovengenoemde Dijkstraat uitgebroken, bereikte weldra, door het aantasten der belendende pakhuizen, vooral [illegible] die met voorloop gevuld, de Hopfenmarkt, legde de Nicolaikerk en torens [illegible] in asch, breidde zich, door den hevigen wind voortgedreven, links langs den Bährstah en regts langs den Nieuwburg uit, en vormde alzoo eene frontlijn, van de Oude beurs af, tot aan de huizen der Jungferstraat, bij de Ganzenmarkt. Behalve de genoemde kerk en eene groote menigte particuliere huizen, was de stad reeds van de Börsenhalle, het Oude Beursgebouw, het Raadhuis en het gebouw der Bank beroofd, alles in het schoonste gedeelte gelegen, terwijl ook, bij het afzenden dezer berigten, de nieuwe Beurs van alle zijden door het vernielend vuur omringd en in het grootst gevaar was. Men zegt dat het [illegible] van sommige gebouwen onder de middelen gehoord heeft om den voortgang der verwoestende vlammen te stuiten.

Een ander berigt van den 6den Mei behelst nog het volgende:

» Sedert gisteren woedt in onze stad een vreeselijke brand; een groot gedeelte van Hamburg legt reeds in de asch. De brand brak in den nacht van woensdag op donderdag in de Deichstrasse uit, breidde zich spoedig daarop over de Rödingsmarkt en Hopfenmarkt uit, tastte de Nicolaikerk aan, sloeg verder voort en vernielde den Bährstah, de Baegershasse, Altewalsgasse, Monkedam, Neuenwall, Königsgasse enz. In het oogenblik grijpt de vuurwoede de Jungfernstieg aan, en verteert de aldaar gelegene, prachtigste gebouwen. God [illegible] weet waar de brand dan eindigen zal. Ook onze schoone *nieuwe beurs* bestaat niet meer. Van de algemeene verwarring, die alhier heerscht kunt gij u geen begrip maken. Geheel Hamburg vlugt met pak en zak naar de voorsteden en omstreken. De jammer en ellende zijn groot, en de verliezen *zoo enorm*, dat zij door de assurantie-maatschappijen alhier niet gedekt kunnen worden. Menigeen is aan den bedelstaf geraken. Aan zaken wordt natuurlijk niet gedacht. De hollandsche gelijk ook geen andere post is uitgegeven, en ik weet nog niet hoe ik dezen brief zal afzenden, omdat, zoo het heet, ook ons postgebouw is afgebrand. Er is nog geen uitzigt dat de vuurwoede zal kunnen gestuit worden; Raadhuis en bank zijn vernield! Het gebrek aan water en de sedert vier weken alhier geheerscht hebbende groote droogte werkten mede tot de uitbreiding van den brand. Het is als door een wonderwerk dat de admiraliteitstrasse nog is verschoond gebleven en dit ook schijnt te zullen blijven."

Het getal der verbrande huizen wordt voorloopig (namelijk Vrijdag middag toen de brand nog bleef voortwoeden) op 500 à 600 begroot. Sedert den bekenden brand van Londen heeft er welligt zulk een hevige brand, onder gewone omstandigheden, in eene groote, van behoorlijke bluschmiddelen voorziene stad, niet gewoed.

De heer *Daguerre* heeft in Parijs de kunst uitgevonden, om de voorwerpen, door de *Camera obscura*, op een glad papier, hetwelk te voren met *zilver-jodium* wordt bestreken, op te vangen en af te drukken, waardoor hij ons de afbeeldingen der Parijsche straten heeft geleverd. In het Polytechnisch Instituut te Londen, is die kunst het eerst tot het portretteren gebezigd. De heer *Fox Talbot* aldaar heeft de bewerking uitgevonden om het papier zoo gevoelig te maken dat [illegible] zoodat men in minder dan eene minuut een tafereel erlangen kan. Dit tafereel is in het begin onzigbaar; wascht men echter het papier met zilver-gallon nitraat en verwarmt men het zacht, dan komen de voorwerpen voor den dag. Sedert is het [illegible] den heer *Collins* gelukt, volgens de bewerking van den heer *Fox Talbot*, portretten te leveren. Deze laten zich [illegible] op deze wijze zoowel [illegible] kunstgewrochten als [illegible] afbeeldingen.

» In eene zitting van de parijsche *Academie* [illegible] berigtte de heer *Arago*, dat *Daguerre* proeven met de electriciteit had genomen om de gevoeligheid der platen te verhoogen. De electrieke stroom had ze evenwel te *gevoelig* gemaakt, zoodat het wegnemen van de bedekking der plaat in de *camera obscura* niet schielijk genoeg geschieden kon. *Daguerre* had zich derhalve van een ander preparaat, niet zoo gevoelig als het gewone, bediend, daarop de kracht der electriciteit verder toegepast, en eenen graad van gevoeligheid erlangd, waardoor slechts het millioenste gedeelte eener seconde vereischt werd, om eene afbeelding te bekomen. Dit is in den hoogsten graad verrassend. Heeft er geen tot dusverre onvoorzien beletsel plaats, dan moet het nu mogelijk worden, een permanent beeld van elk zich bewegend voorwerp te bekomen. Men kan op die wijze het portret van een redenaar op het oogenblik van zijne grootste geestdrift, van een groot acteur in zijne hartstogtelijkst oogenblik daarstellen. De bekoorlijke glimlach eener schoone wordt aan eene metalen onsterfelijkheid overgegeven, welke de korte herinnering trotseert van hem, die zegt, dat hij het nooit vergeten zal. De gezamenlijke figuren bij eene groote openbare zitting kunnen op eens worden afgebeeld, juist zoo, als zij in het kritisch oogenblik stonden, spraken en er uitzagen."

TER AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (10 *Mei*) werden de volgende fondsen genoteerd: Ned. 2½ pCt. 52⅝, ¾, ⅝ en drie achtste; dito 3 pCt. 101 drie zest., ¼; Kansbill. 26¾; Handelm. 154 drie achtste, ⅛; O. I. 5 pCt. 99⅝; Ardoins 20⅝; dito 3 pCt. 25 drie achtste, ½.

---

* De STOOMBOOT, varende tusschen de Steden *Rotterdam*, *Dordrecht* en den *Moerdijk*, zal op Zaturdag, den 14. Mei, de Dienst hervatten, op de volgende uren als in de Biljetten bepaald:

Van *Rotterdam* 's morgens ten 7 ure, Van *Dordrecht* 's morgens ten 9 ure } naar den *Moerdijk*.

En van den *Moerdijk* ten 1 ure namiddag, Van *Dordrecht* ten 3 ure namiddag } naar *Rotterdam*.

BRITISH COMMERCIAL

Levensverzekering-Maatschappij,

onder de bescherming van Z. K. H. den Hertog van Sussex en bestuurd door aanzienlijke Personen des Britschen Rijks, opgerigt te *Londen* in het jaar 1820 en gewettigd door eene Parlements-Acte, ten doel hebbende: VERZEKERINGEN OP HET LEVEN; DEN IN- EN VERKOOP VAN LIJFRENTEN; DE BEGIFTIGING VAN KINDEREN, enz.

Gewaarborgd door een ingeteekend Kapitaal van £ 600,000 of *f* 7,200,000, behalve een eigen Fonds of Reserve-Kas van bijna een half millioen ponden Sterling of *f* 6,000,000, waardoor deze Maatschappij zich gunstig onderscheidt van de meeste dergelijke Inrigtingen, welke slechts een ingeteekend Kapitaal, maar geene werkelijke Reserve-Kas bezitten; terwijl zij door zeer billijk gestelde Premiën, inzonderheid voor Levenslange Verzekeringen, alsmede de gemakkelijke wijze van voldoening door dezelve, naar verkiezing der Verzekerden, gedurende de eerste zeven jaren gedeeltelijk onbetaald te laten, bijzondere voordeelen aanbiedt.

De Directie derzelve voornemens zijnde hare werkzaamheden tot de *Nederlanden* uit te breiden, heeft den Ondergeteekende tot hare Agent te *Rotterdam* benoemd, en tot dat einde nieuwe Tafels der Premiën, gegrond op den staat der sterfelijkheid aldaar, doen vervaardigen, welke voor de belanghebbenden alle mogelijke voordeelen met volkomen zekerheid paren, waarvan het Prospectus in het Nederduitsch, zoowel als alle verdere inlichtingen desnopens, insgelijks bij den Ondergeteekende verkrijgbaar zijn.

H. S. PRESTON,
Schiedamscheedijk, C, 99, te *Rotterdam*,
Hoofd-Agent voor de Nederlanden.

BEKENDMAKING.

De Directeur der Bank van Leening te *Breda*, zal, op last van de Administratie dier Beleenbank, op Woensdag den 22. Junij 1842, 's voormiddags ten *tien* en 's namiddags ten *twee* ure, aan het Lokaal der Bank, publiek doen Verkoopen:

De VERSTANE PANDEN van de maanden *Januarij*, *Februarij* en *Maart* 1841; zullende die GOEDEREN daags te voren aldaar te zien zijn.

Genoemde Panden kunnen alsnog gelost, of de Interessen daarvan aangezuiverd worden voor of uiterlijk op den 11. Junij daags te voren.

[illegible] MICHIELSEN.

VERPACHTING

VAN [illegible] BUNDERS EXTRA BESTE

HOOI- EN WEILANDEN.

Op Woensdag den 25. Mei 1842, des voormiddags ten elf ure, zal, en het Rechthuis[illegible] gelegen onder *Almkerk*, ten overstaan van den Notaris D. MIDDELKOOP, residerende te *Dussen*, in perceelen voor den Verpacht:

De extra schoone HOOI- en WEILANDEN van den hoog omkaden Polder den *Bruinenhoekschen Waard* of *Hooge Polder*, gelegen bij *Kijfhoek*.

Informatie te verkrijgen ten Kantore van den Rentmeester C. G. 's HOOFT, te *Dordrecht*; alsmede bij den Opziener J. VAN BREUGEL, die daags voor en op den morgen van de Verpachting aanwijzing zal doen.

ZIET HET VOORT.

VERPACHTING

VAN 150 BUNDERS EXTRA SCHOONE

HOOI- EN WEILANDEN.

Dingsdag den 24. Mei 1842, des namiddags 3 uur, zal, ten overstaan van den te *Gorinchem* residerenden Notaris G. C. VAN APPELTERRE, [illegible] in de 3 *Snoeken*, te *Hardinxveld*, voor het saizoen van [illegible] publiek worden verpacht, de HOOI- en WEILANDEN van de hoog omkade Buitenpolders *den Eijerwaard*, tusschen de *oude Doorwaard* en het *Donderzand*, langs het *Galeigat*.

De bovenste *Japenwaard* langs de [illegible]. De *Lange Simonswaard* tusschen de *Sneepkil Houweningswaard* en het *Gat van den Hengstel*, *Aart Blokjenbos*, *Grobbelaars*, *Corteweer*, *Bijlanden*, en *Floren van den Krempel*, tusschen het *Houweningswaten* aan de Rivier de *Merwede*, boven de *Hoogkil* over *Gorinchem*.

En zulks om 2 maal te kunnen Hooijen en in zodanige perceelen, als zullen zijn genommerd en daags voor en op den morgen van de Verpachting en de Respective Polders dat zullen worden aangewezen, zijnde inmiddels informatiën te verkrijgen bij den Rentmeester STERLING te *Dordrecht* en den Opziener A. SMAAL, te *Neder-Hardinxveld*.

** Bij C. F. STEMLER, Boekhandelaar te *Amsterdam*, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar:

HANDBOEK

DER

ALGEMEENE GESCHIEDENIS,

Ten dienste van hooger en middelbaar onderwijs alsmede ter opleiding voor en aan Militaire instellingen.

Naar de vierde Hoogduitsche Uitgave van

Dr. E. A. SCHMIDT,

voor Nederlanders bewerkt door

G. KUYPER, Hz.

Luit. Ingenieur, — Leeraar aan de Kon. Milit. Akademie.

Tweede stuk. Geschiedenis der Middeleeuwen.

Prijs *f* 1.50.

Het derde stuk, waarmede dit Handboek compleet is, is ter perse en zal spoedig volgen.

Bij de aanvankelijke gunstige opname van het eerste stuk van dit bij groote beknoptheid en uiterst geringe prijs in volledigheid niet overtroffen Handboek vermeenen wij alle Hoogleeraren, Onderwijzers, Ouders en Voogden ten opzigte van geest en strekking daar uitgave tot de voorrede der beide verschenen stukken te mogen verwijzen.

** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zal eerlang van de pers komen de Vierde Druk van de

Schets der Algemeene Geschiedenis

EN VAN DIE DES

VADERLANDS,

DOOR

J. BOSSCHA,

Hoogleeraar aan het Athenæum Illustre te Amsterdam.

Dit oorspronkelijk werk, waarvan reeds vier aanzienlijke oplagen zijn uitverkocht en 't welk bij het Middelbaar Onderwijs, op Gymnasiën, en tot vorming van Schoolonderwijzers met vrucht gebruikt wordt, is mede algemeen bestemd was voor de *Adspiranten tot Kadets bij de Militaire Akademie* [illegible] voorkennis van hen, aan wie de [illegible] Akademie is opgedragen, [illegible] zonder dat daardoor echter de prijs van het werk [illegible]. Hierdoor zal het *bij voortduring* tot maatstaf worden genomen van hetgeen de jonge lieden, die het examen voor de Militaire Akademie willen afleggen, in het vak der Geschiedenis behooren te weten, en zal het niets verliezen van deszelfs bruikbaarheid tot andere einden.

Bij Bovengemelden en hunne *Correspondenten* is de INTEEKENING geopend en de 30 Eerste Afleveringen verkrijgbaar van het Werk getiteld:

MOEURS, USAGES ET COSTUMES

de tous les PEUPLES DU MONDE, d'Après des Documents Authentiques et les Voyages les plus Récents; par A. DALLY.

200 livraisons grand in-8°, papier vélin satiné, *contenant la matière de 10 volumes ordinaires*, avec 200 très-belles gravures coloriées avec soin.

Voici le plan adopté et le cadre à remplir pour chaque peuple.

I. NOTIONS GÉOGRAPHIQUES ET HISTORIQUES.

II. MOEURS POLITIQUES: Palais. — Gouvernement. — Lois. — Supplices. — Milice. — Armes. — Pavillons, insignes.

III. MOEURS SOCIALES: Habitations. — Meubles et ustensiles. — Famille. — Mariage. — Education. — Langue. — Sciences. — Lettres et Arts. — Agriculture. — Industrie. — Commerce. — Navigation. — Fêtes publiques. — Théâtres. — Jeux. — Funérailles.

IV. MOEURS RELIGIEUSES: Temples. — Prêtres. — Cérémonies.

L'ouvrage sera orné de 200 planches dessinées, non à expliquer le texte qui, dans ces sortes de publications, naguère reproduit jusqu'ici que la description des figures; mais à fixer l'attention du lecteur, à individualiser aux yeux, comme le texte à l'esprit, les peuples que l'on étudie.

Conditions de la Souscription.

Cet ouvrage sera composé de 200 livraisons qui formeront 5 volumes très grand in-8°, papier vélin satiné, renfermant la matière de plus de 10 volumes ordinaires. Chaque livraison, contenant une feuille de texte, sera accompagnée d'une gravure coloriée avec le plus grand soin et représentant souvent plusieurs sujets. Le prix de chacune est de 21 cents. Celles qui auront deux vignettes d'été se payeront le double. Elles produisent un bel effet.

NB. Heeren Correspondenten gelieven Nota van deze Prijsbepaling te stellen. Bij de voornoemde Boekhandelaren is het rijk liggen de eerste livraison ter inzage.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.